

Oikaisuvaatimus rehtorin päätökseen harkinnanvaraisesta virkavapaasta

Hpltk 11.08.2025 § 62
191/01.01.03.03/2025

Valmistelija

Hyvinvointipalvelujen toimialajohtaja Aleksi Puustjärvi
puh. 044 4491 243
aleksi.puustjarvi@ruokolahti.fi

Ruokolahden koulun rehtorin viranhaltijapäätöksestä 5.6.2025 § 5 on tehty oikaisuvaatimus.

Erityisluokanopettaja on 4.6.2025 päivätyllä sähköpostilla hakenut virkavapaata ajalle 1.8.2025–31.7.2026 toisen kunnan määräaikaisen erityisopettajan tehtävän hoitamista varten. Ruokolahden koulun rehtori on 5.6.2025 (§ 5/2025) tekemällään viranhaltijapäätöksellä hylännyt virkavapaushakemuksen. Päätöksessä on todettu, että haettu virkavapaa ei täytä kunnan harkinnanvaraisia vapaita koskevien ohjeiden mukaisia perusteita ja että sen myöntäminen ei ole työnantajan edun mukaista ottaen huomioon koulun kokonaistilanne, hakemuksen ajankohta sekä erityisopetuksen järjestämiseen liittyvät edellytykset ja sijaistilanne.

Päätökseen tehdyssä oikaisuvaatimuksessa erityisluokanopettaja esittää seuraavaa: *"Haen päätöksen kumoamista ja virkavapaan myöntämistä ajalle 1.8.2025–31.7.2026. Toissijaisesti haen mahdollisuutta jatkaa nykyisessä tehtävässäni laaja-alaisena erityisopettajana Ruokolahden koululla."* Oikaisuvaatimuksessa vedotaan muun muassa virkatehtävien sopivuuteen, osaamisen kehittämiseen, aiempaan käytäntöön virkavapaan myöntämisessä sekä työtyytyväisyyttä ja urasuunnitelmaa tukevien ratkaisujen merkitykseen sekä tuodaan esiin yhdenvertainen kohtelu. Lisäksi oikaisuvaatimuksen perusteluissa tuodaan esiin salassa pidettäviä tietoja (Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 24 § kohta 25).

Harkinnanvaraisella virka-/työvapaalla tarkoitetaan sellaisia virka-/työvapaita, joita työnantaja ei ole lain tai sopimusmääräyksen perusteella velvollinen myöntämään. Ruokolahden kunnan hallintosäännön 47 §:n mukaisesti rehtorilla on ollut toimivalta tehdä päätös asiassa. Harkinnanvaraisen palkattoman työ- ja virkavapaan myöntäminen kuuluu työnantajan harkintavaltaan, mikä perustuu kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen määräyksiin sekä kunnan omiin ohjeistuksiin.

Kunnassa voimassa olevien harkinnanvaraisten vapaiden myöntämisperusteiden mukaisesti määräaikainen virkavapaa voidaan myöntää toisen työpaikan määräaikaista tehtävää varten vain, jos työstä katsotaan olevan selkeää hyötyä henkilön osaamiselle hänen palatessaan kunnan palvelukseen tai jos kyseessä on henkilökohtainen ja tosiasiallisesti vaikuttava syy. Lisäksi arvioinnissa huomioidaan työnantajan kokonaistilanne, tehtävien hoitamisen järjestäminen vapaan aikana ja mahdollisuudet sijaisuuden toteuttamiseen. Määräaikaista virka- ja työvapaata myönnettäessä otetaan huomioon työyksikön kyky selvitä tehtävistään vapaan aikana, sijaistarve ja mahdollisuudet sijaisen löytymiseen sekä syy vapaalle. KT:n soveltamisohjeiden mukaisesti harkinnanvaraisen virka-/työvapaan myöntämistä harkittaessa tulee ottaa huomioon tarkoituksenmukaisuusnäkökohdat, kuten tehtävien hoitamisen järjestäminen tänä aikana.

Tässä tapauksessa erityisluokanopettaja on ollut tehtävässään yhden lukuvuoden ajan ja hänelle on tarjottu seuraavalle lukuvuodelle tehtävää, joka vastaa virkanimikettä, virkamääräystä sekä hakuilmoituksessa esiin tuotua vuosittain määriteltävää tehtäväkuva. Opettajan tehtävien sijoittumista ja sisältöä koskeva päätöksenteko kuuluu työnantajan direktio-oikeuden piiriin, jonka perusteella työnantajalla on oikeus määritellä, missä, milloin ja miten työtä tehdään. Tältä osin työnantajan ratkaisu ei ole muutoksenhakukelpoinen, eikä lautakunta voi ottaa kantaa siihen, missä tehtävässä viranhaltija työskentelee lukuvuoden aikana. Hyvinvointipalvelujen lautakunta voi arvioida oikaisuvaatimuksen myötä ainoastaan virkavapauspäätöksen oikeudellista ja hallinnollista perustetta.

Esitetty toinen työ toisella työnantajalla ei ole sisällöltään sellainen, josta syntyisi työnantajan näkökulmasta lisäarvoa nykyisessä tilanteessa, eikä viranhaltijan paluu kunnan palvelukseen ole varmaa.

Oppimisen tuen lainsäädännön voimaantulo 1.8.2025 lisää erityisopetuksen jatkuvuuden ja henkilöstön sitoutumisen merkitystä, ja sijaisjärjestelyjen onnistuminen on epävarmaa. Kelpoisuusvaatimukset täyttävän sijaisen löytäminen virkavapaa hakemuksen saavuttua 4.6.2025 on epätodennäköistä lukuvuoden alkaessa elokuussa. Rekrytointiprosessit kestävät useamman viikon ja kesälomakaudella rekrytointiprosessien käynnistäminen aiheuttaa ylimääräistä työtä.

Kelpoisuusvaatimukset täyttävien hakijoiden saamiseksi optimaalisinta olisi avata opettajien rekrytointiprosessit alkuvuodesta. Näin ollen virkavapaan myöntäminen häittäisi opetuksen järjestämistä merkittäväällä tavalla, eikä ole työnantajan edun mukaista. Aiemmat kunnan työntekijöille myönnetyt virkavapaat ovat perustuneet kunnan ohjeistukseen harkinnanvaraisten virka- ja työvapaiden myöntämisperusteista ja työnantajan etu on ollut perusteltavissa.

Ruokolahden kunnan hyvinvointipalvelut katsoo, että rehtorin päätös on perustunut asianmukaisesti voimassa oleviin säännöksiin ja ohjeisiin, ja että oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty perusteita, joiden johdosta päätöstä olisi syytä muuttaa.

Rehtorin viranhaltijapäätös ja oikaisuvaatimus on toimitettu lautakunnalle. Oikaisuvaatimus sisältää osin salassa pidettävää tietoa, Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24 § kohta 25. Salassa pidettävien tietojen osalta vastine oikaisuvaatimukseen on toimitettu liitteenä.

Esittelijä	Hyvinvointipalvelujen toimialajohtaja Puustjärvi Aleks
Päätösehdotus	Hyvinvointipalvelujen lautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana.
Päätös	Hyväksyttiin. Asioiden käsittelyjärjestystä muutettiin siten, että pykälät 61 ja 62 käsiteltiin pykälän 59 jälkeen. Saila Heikkinen poistui kokouksesta pykälän käsittelyn aikana klo 20.14.